

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра Загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
БЖД У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ
підготовки бакалаврів
спеціальності **012 Дошкільна освіта**
освітньої програми **Дошкільна освіта**

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «БЖД у дошкільній освіті» підготовки бакалавра, галузі знань «012 Дошкільна освіта», спеціальності «Дошкільна освіта», за освітньою програмою «Дошкільна освіта»

Розробник: Заремба Людмила Василівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 2 від 23.09. 2020 р.

Завідувач кафедри: (Семенов О.С.)

СИЛАБУС

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів _90_/_3_		Рік навчання__1__
		Семестр_1_-ий__
		Лекції__18_ год.
		Практичні (семінарські) __18 год. Лабораторні __немає__ год. Індивідуальні __немає__ год.
		Самостійна робота _48__ год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації__6__ год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові Заремба Людмила Василівна
 Науковий ступінь Кандидат педагогічних наук
 Вчене звання Доцент
 Посада Старший викладач
 Контактна інформація (e-mail) ZarembaLuda@ukr.net
 Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «БЖД у дошкільній освіті» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки бакалаврів зі спеціальності «Дошкільна освіта» на першому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток бакалавра та спрямована на отримання поглиблених знань у сфері безпеки життєдіяльності людини, умінь і навичок поведінки з метою запобігання виникнення ризику життю і здоров'ю людей, погіршенню стану та природи, яка є основою здорового життя.

Зміст дисципліни: основні поняття, визначення та терміни безпеки життєдіяльності й цивільного захисту населення; закономірності формування і розвитку безпечних та небезпечних систем різного рангу, характеристики джерел небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі; загальні положення теорії управління ризиком; основи безпеки життєдіяльності, цивільного захисту населення, способи організації діяльності оздоровчого спрямування; основи знань з техніки безпеки, виробничої гігієни та санітарії.

2. Постреквізити.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання і уміння з дисциплін «БЖД в дошкільній освіті» є: менеджмент дошкільної освіти, організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета вивчення цієї дисципліни – забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, в першу чергу техногенного характеру, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформувати необхідні в майбутній практичній діяльності фахівця дошкільної освіти уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища.

Згідно з кваліфікаційною характеристикою спеціаліста дошкільної освіти у процесі вивчення курсу «Безпека життєдіяльності» передбачається вирішення таких *завдань*:

- формувати вміння здійснювати ідентифікацію потенційних небезпек, визначення небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів, що породжуються джерелами цих небезпек;

- ознайомлення з нормативно-правовою базою захисту особистості та навколишнього середовища, прав особи на працю, медичне забезпечення, захист у надзвичайних ситуаціях тощо;

- формування вмінь прогнозувати можливості впливу небезпечних та шкідливих факторів на організм людини, а вражаючих факторів – на безпеку системи «людина-життєве середовище»;
- формування вмінь використовувати засоби захисту від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів;
- формування вмінь запобігати виникненню надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення прийняття адекватних рішень та виконання дії, спрямованої на їх ліквідацію;
- формування вмінь планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов життя та діяльності у системі «людина – життєве середовище».

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності (КЗ)	КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.
Спеціальні (фахові компетентності) (КС)	КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
	КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.
	КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури)

	особистості.
Програмні результати навчання (ПР)	ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей. ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку. ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Система безпеки життєдіяльності та умови безпечного існування людини в природному, техногенному та соціальному середовищі						
Тема 1. Безпека життєдіяльності як навчальна дисципліна, її місце та роль у професійній підготовці працівника дошкільної освіти	6	2	2	2		ДС, Т 2
Тема 2. Основні поняття і принципи системи безпеки життєдіяльності	11	2	2	6	1	Р 5
Тема 3. Природне середовище як необхідна складова життєдіяльності Людини	11	2	2	6	1	РМГ 5
Тема 4. Особливості існування і діяльності людини в техногенному і соціальному середовищі	11	2	2	6	1	РМГ 5

Тема 5. Основи забезпечення безпечної життєдіяльності людини	8	2	2	4		РМГ 5
Разом за модулем 1	47	10	10	24	3	22
Змістовий модуль 2. Особиста безпека дитини						
Тема 6. Фізіологічні та психологічні особливості функціонування організму дитини	10	2	2	6		ІРС 5
Тема 7. Правові аспекти захисту дітей в Україні	9	2	2	4	1	ДС 3
Тема 8. Психолого-педагогічні умови навчання дітей безпеки життєдіяльності	11	2	2	6	1	РМГ 5
Тема 9. Організація роботи з безпеки життєдіяльності дітей в дошкільному навчальному закладі	13	2	2	8	1	ТР 5
Разом за модулем 2	43	8	8		3	18
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						Т 60 (30+30)
Всього годин / Балів	90	18	18	48	6	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Конституційні основи безпеки життєдіяльності (право на життя і здоров’я, працю, свободу та державний захист)	3
2.	Модель життєдіяльності людини	3
3.	Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності	5
4.	Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров’я людини	3
5.	Соціально політичні небезпеки, зважаючи на соціально-політичну обстановку в Україні та світі	4

6.	Надзвичайна ситуація техногенного та природного характеру	4
7.	Стихійні лиха та небезпечні природні явища	3
8.	Людина в екстремальних умовах навколишнього середовища	3
9.	Індивідуальний і соціальний ризик	3
10.	Концепція прийнятного (допустимого) ризику	3
11.	Етапи навчання дітей правил особистої безпеки	3
12.	Побутовий та вуличний травматизм дітей дошкільного віку	3
13.	Відповідальність батьків за життя і здоров'я дитини	5
14.	Попередження дитячого травматизму під час відпочинку	3
15.	БЖД-обов'язки вихователя	3
		48

IV. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Пропущені практичні, семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

Форма контролю: залік.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: Навч. посібник / В. В. Бегун, І. М. Наumenко К.: , 2004. – 328с.
2. Безпека життєдіяльності дошкільника: Методичний посібник / Автор і упор. Л. Калуська. – Івано-Франківськ, 2001. – 95 с.
3. Березуцький В. В., Васьковець Л. А., Вершиніна Н. П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред.. проф. В. В. Березуцького. Х.: Факт, 2005. – 348 с.
4. Берест Л. Турбота про дітей – найперший обов’язок держави // Ваше здоров’я. 2000. № 48. – С. 3.
5. Білявський Г. О., Падун М. М., Фурдуй Р. С. Основи загальної екології. К.: Либідь, 1995. – 370 с.
6. Величковский Б. Т., Кирпичев В. И., Суравегина И. Т. Здоровье человека и окружающая среда. М.: Новая шк., 1997. – 235 с.
7. Гайченко В. А., Коваль Г. М. Основи безпеки життєдіяльності.тК.: МАУП, 2006. – 440 с.

8. Гураш Л. В. Безпека життєдіяльності дошкільника // Безпека життєдіяльності. 2003. № 1 – С.23-24.
9. Джигирей В. С., Жидецький В. Ц. Безпека життєдіяльності. Підручник. Вид. 4-те, доповнене. Львів: Афіша, 2001. – 256 с.
10. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. 3-є вид. / За ред. Є.П. Желібо. К.: Каравела, 2004. – 328 с.
11. Інновації змісту і технологій здорового способу життя. Тернопіль: Астон, 2002. – 136 с.
12. Касьянов М. А., Ревенко Ю. П., Медяник В. О., Арнаут І. М., Друзь О. М., Тищенко Ю. А. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. – 284 с.
13. Кононко О. Л. Стратегічна мета виховання – життєва компетентність дитини // Дошкільне виховання. 1999. № 5. – С. 3-6.
14. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини" / В. О. Кузнецов, В. В. Мухін, О. Ю. Буров та ін. // Інформаційний вісник. Вища освіта. К.: Вид-во наук.-метод. центру вищої освіти МОНУ, 2001. № 6. – С. 6-17.
15. Коротков П. Безпека життєдіяльності – вимога сьогодення // NOVA книга. 2000. №1,2. – С. 3-4.
16. Курик М., Сокирко В. Екологія дитини – шлях до виживання нації // Розбудова держави. 1998. № 5,6. – С. 94-100.
17. Ліпкан В. А. Безпекознавство: Навч. посіб. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 208 с.
18. Літвак С. М., Михайлюк В. О. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник. Миколаїв. ТОВ-Компанія ВІДІ. 2001. – 230 с.
19. Лоза О. Б. Особиста безпека дитини. Навч. посібник для педагогів і батьків. Суми: Університетська книга, 2015.
20. Лукашов О. Д. Безпека життєдіяльності: Курс лекцій. К.: Вид-во КНУ, 2004. — 230 с.

21. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. Суми: Університет. книга, 1999. – 301 с.
22. Пономарев В. Т. Энциклопедия безопасности. Д.: Сталкер, 1997. – 432 с.
23. Скобло Ю. С., Соколовська Т. Б. Мазоренко Д. І., Тіщенко Л. М., Троянов М. М. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Київ: Кондор, 2003. – 424 с.
24. Яким Р. С. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2005. – 304 с.
25. Яремко З. М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2005. – 301 с.

Інтернет-ресурси

Офіційне інтернет-представництво Президента України
<http://www.president.gov.ua/>.

Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua> .

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.

Міністерство екології та природних ресурсів України
<http://www.menr.gov.ua/>.

<https://www.pedrada.com.ua/article/2613-stvorenniya-bezpechnih-umov-u-zaklad-doshklno-osvti>

<http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».